

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร
อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
โดยการใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก

ระดับความสำเร็จของการดำเนินการ/โครงการ
ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท
กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม
เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก

หลักการและเหตุผล

การผลิตผักมีความสำคัญทั้งในด้านการผลิตเพื่อบริโภคภายในครัวเรือนและจำหน่ายเพื่อการสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนเกษตรกร เพราะเป็นพืชที่มีการบริโภคกันทุกวันและยังเป็นแหล่งให้สารอาหาร โดยเฉพาะวิตามิน เกลือแร่ และเยื่อใยที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายของมนุษย์ กลุ่มพืชผักที่มีการผลิตมาก และสามารถเก็บเกี่ยว ได้เร็วคือ กลุ่มพืชผักตระกูลกะหล่ำ เช่น คะน้า กะหล่ำปลี กวางตุ้ง บล็อกคอลลี เป็นต้น พืชผักในกลุ่มนี้มีแมลงศัตรูกลุ่มที่สร้างความต้านทานต่อการใช้สารเคมีได้ง่าย เช่น ดั่งหมัดผัก หนอนใยผัก หนอนกระทู้ผัก เป็นต้น

จังหวัดชัยนาท เป็นจังหวัดหนึ่งในเขตภาคกลางที่มีพื้นที่ปลูกผักมาก ประมาณ ๕,๕๘๒ ไร่ โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอสรรพยา ได้มีการรวมกลุ่มเกษตรกร เป็นกลุ่มปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวน ๖ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ กลุ่มปลูกผักวัดคงคาราม กลุ่มปลูกผักเขาสรรพยา กลุ่มปลูกผักตำบลเขาแก้ว กลุ่มปลูกผักตำบลหาดอาษา และกลุ่มปลูกผักตำบลตุ๊ก สมาชิก ๒๘ ราย หมุนเวียนปลูกผักกันตลอดทั้งปี แต่ยังมีปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูผักตระกูลกะหล่ำ ซึ่งเทคโนโลยีด้านการจัดการศัตรูผักนี้ กรมวิชาการเกษตรได้วิจัย และพัฒนา ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง *Steinernema* sp. Thai strain ใช้กำจัดแมลงศัตรูพืชโดยเฉพาะกลุ่มหนอนใยผัก หนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก ตัวอ่อนแมลงหนอนหลวง ตัวอ่อนด้วงหมัดผัก ตัวอ่อนด้วงกุหลาบ และอื่นๆ อีกหลายชนิด และได้นำไปถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรสามารถผลิตใช้เองได้ในพื้นที่เพื่อลดต้นทุนในการผลิต และยังเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการลดหรือทดแทนการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย รวมทั้งเกษตรกรได้ผลผลิตที่ปลอดภัยต่อตัวเอง ต่อผู้บริโภค และต่อสภาพแวดล้อมอีกด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนด้านการควบคุมแมลงศัตรูผักในการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โดยใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง *Steinernema* sp. Thai strain ของกรมวิชาการเกษตร
๒. เพื่อให้ได้ผลผลิตผักที่มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อผู้ใช้ผู้บริโภค และสภาพแวดล้อม

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ เทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑๐ ราย

สถานที่ดำเนินงาน

กลุ่มปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ เทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์นางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ (๑ ม.ค. – ๓๐ ก.ย.๖๐)

คณะผู้ดำเนินงาน

๑. คณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก

๒. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

ขั้นตอนและวิธีดำเนินงาน

๑. ดำเนินงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๑-๕ ของระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestone) ซึ่งกำหนดไว้ในรายละเอียดละเอียดตัวชี้วัดตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ โดยเป็นการดำเนินโครงการมีส่วนร่วมระหว่างประชาชนกับภาครัฐมีการปรึกษาหารือร่วมวางแผน/การปฏิบัติ การร่วมดำเนินกิจกรรมโครงการฯ ให้ความร่วมมือการติดตามประเมินผลโครงการฯ ตลอดจนกระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนประชาชนให้มีบทบาทในการตัดสินใจในกิจกรรมจากการดำเนินการของภาครัฐ ตามเอกสารแผนงาน/แผนการปฏิบัติการโครงการฯ

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๑. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการฯ

๒. ร้อยละของการลดการใช้สารเคมีจากการใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง *Steinernema* sp. Thai strain ของกรมวิชาการเกษตร

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่สามารถดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการโครงการฯ

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดเป็นร้อยละ แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ พิจารณาจากความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโครงการฯ

ระดับคะแนน	ความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่สามารถปฏิบัติการโครงการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโครงการ (ร้อยละ)				
	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕
๑	✓				
๒		✓			
๓			✓		
๔				✓	
๕					✓

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของต้นทุนในการผลิตที่ลดลงเปรียบเทียบก่อนและหลังใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง *Steinernema* sp. Thai strain ของกรมวิชาการเกษตร

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดเป็นร้อยละ แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ พิจารณาจากร้อยละของต้นทุนในการผลิตที่ลดลงเปรียบเทียบก่อนและหลังใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง *Steinernema* sp. Thai strain ของกรมวิชาการเกษตร

ระดับคะแนน	ต้นทุนการผลิตที่ลดลงหลังใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง <i>Steinernema</i> sp. Thai strain ของกรมวิชาการเกษตร				
	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๑	✓				
๒		✓			
๓			✓		
๔				✓	
๕					✓

ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ

- เกษตรกรสามารถแก้ปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูพืชในการผลิตผักได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ได้แนวทางการผลิตผักคุณภาพ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษจังหวัดชัยนาท และเกษตรกรทั่วไป

งบประมาณ

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

(นายปัญญา พุกสุน)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

แผนการปฏิบัติงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช

กิจกรรม	๒๕๖๐								
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. แต่งตั้งคณะทำงานฯ ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทั้ง ๓ กลุ่ม	↔								
๒. จัดประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ กำหนดให้มีช่องทาง/กระบวนการในการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ๔ ช่องทาง คือ ๑. การประชุมคณะทำงานฯ ๒. การจัดเวทีชาวบ้านระดมความคิดเห็น ๓. เว็บไซต์ และ ๔. แบบสอบถาม /พิจารณาโครงการฯ/พิจารณาแผนปฏิบัติการ/ พิจารณาแบบสอบถาม		↔							
๓. ให้ความรู้/วิธีการใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช		←						→	
๔. ติดตามแปลง/เก็บข้อมูล		←						→	
๕. รับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ โดยประชาชนมีส่วนร่วม/สื่อสารให้ประชาชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องรับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน โดยการเข้าพบปะแลกเปลี่ยนกับเกษตรกรในพื้นที่		←						→	
๖. จัดทำรายงานสรุปผลความก้าวหน้าเสนอผู้บริหารรับทราบ/ จัดทำรายงานโครงการฯ รอบ ๖ เดือน			↔						
๗. จัดประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๒ /๒๕๖๐ สรุปความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงาน							↔		
๘. สืบหาความพึงพอใจในการเข้ามามีบทบาทร่วมดำเนินการโครงการของประชาชนมีส่วนร่วม หรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ การวัดผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ							←		→
๙. จัดทำรายงานสรุปผลความก้าวหน้าเสนอผู้บริหารรับทราบ/ จัดทำรายงานโครงการฯ รอบ ๙ เดือน							↔		
๑๐. จัดประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ จัดให้มีการเผยแพร่สรุปผลการดำเนินงาน ให้คณะทำงานภาคประชาชน และสื่อสารให้ประชาชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทราบ									↔
๑๑. จัดทำรูปเล่มสรุปผลการดำเนินงาน เสนอผู้บริหารรับทราบ/จัดทำรายงานโครงการฯ รอบ ๑๒ เดือน									↔

 (นายปัญญา พุกสุน)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

บทสรุปผู้บริหาร

ชัยนาท เป็นจังหวัดหนึ่งในเขตภาคกลางที่มีการผลิตพืชผักมาก โดยในปีพ.ศ.๒๕๖๐ มีพื้นที่ปลูกผัก ๕,๕๘๒ ไร่ พื้นที่ปลูกผักส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอสรรพยา ๒,๘๖๒ ไร่คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓ ของพื้นที่ปลูกพืชผักทั้งจังหวัด และได้รับการคัดเลือกให้เป็นแปลงใหญ่ผักในปีพ.ศ.๒๕๖๑ ของจังหวัด

เกษตรกรปลูกผักส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรอำเภอสรรพยา กรมส่งเสริมการเกษตร ในการรวมกลุ่มเกษตรกรปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวน ๖ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ กลุ่มปลูกผักวัดคงคาราม กลุ่มปลูกผักเขาสรรพยา กลุ่มปลูกผักตำบลเขาแก้ว กลุ่มปลูกผักตำบลหาดอาษา และกลุ่มปลูกผักตำบลตลุก สมาชิกรวม ๒๘ ราย มีการสนับสนุนให้ปลูกพืชผักในโรงเรือนกันแมลง ขนาด ๖ x ๒๐ เมตร จำนวน ๓๗ โรงเรือน โดยมีการปลูกผักหลายชนิด เช่น ผักชี คื่นช่าย คะน้า กวางตุ้ง เป็นต้น หมุนเวียนกันตลอดทั้งปี ในการผลิตผักของเกษตรกรมีการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผักทั้งที่เป็นสารเคมี เช่น สตาร์เกิล คาร์โบซัลเฟน อะบาเม็กติน คลอร์ไพริฟอส เซฟวิน เป็นต้น และสารชีวภัณฑ์หลากหลายชนิด เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวาเรีย เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัสทรูริงเจนซิส รวมถึงการใช้น้ำส้มควันไม้ การใช้พืชผักและพืชสมุนไพรหมักกับกากน้ำตาล เป็นต้น แต่ยังมีประสบปัญหาการระบาดของด้วงหมัดผัก และหนอนกระทู้ผักซึ่งเป็นแมลงศัตรูสำคัญในการปลูกผักตระกูลกะหล่ำ ๒ ชนิด คือ ผักคะน้าและผักกวางตุ้ง

เพื่อแก้ไขปัญหาแมลงศัตรูผักทั้ง ๒ ชนิดดังกล่าว สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท จึงได้จัดทำโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกรอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โดยใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรู ซึ่งเป็นโครงการแบบบูรณาการที่มีหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท และสำนักงานเกษตรอำเภอสรรพยา กลุ่มเกษตรกร ได้แก่ เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ จำนวน ๑๐ ราย มีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและแนวทางในการแก้ไข รวมถึงการลงมือปฏิบัติโดยการนำผลิตภัณฑ์ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยของกรมวิชาการเกษตรไปใช้แก้ไขปัญหาแมลงศัตรูในการผลิตผักของเกษตรกร

ผลการดำเนินงานพบว่า เทคโนโลยีไส้เดือนฝอยกำจัดแมลงสายพันธุ์ไทย (*Steinernema* sp. Thai strain) สามารถใช้กำจัดแมลงศัตรูผักได้ เกษตรกรร้อยละ ๙๐ มีความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการ เป็นโครงการที่ตรงกับความต้องการ และพึงพอใจกับเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร เกษตรกรร้อยละ ๗๐ มีความพึงพอใจที่ไม่ต้องใช้สารเคมีในการผลิตผัก และเกษตรกรร้อยละ ๔๐ มีความพึงพอใจมากและอีกร้อยละ ๖๐พึงพอใจที่ลดต้นทุนการผลิตโดยต้นทุนการผลิตที่ใช้ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผักที่ลดลงของเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕

ปัจจุบันมีเครือข่ายเกษตรกรกลุ่มปลูกผักในอำเภออื่นๆ ของจังหวัดชัยนาท และนักเรียนจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยนาท เข้ามาศึกษาดูงาน และรับถ่ายทอดความรู้จากเกษตรกรของโครงการที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้นี้ให้จนสามารถผลิตใช้เองได้เพื่อลดต้นทุนในการผลิต และยังเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่ใช้ทดแทนสารเคมีที่เป็นอันตราย

จากการดำเนินงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมๆ ในปีนี้ เห็นได้ว่า เป็นการแก้ปัญหาได้ตรงจุด ตรงความต้องการของผู้ใช้เทคโนโลยี และยังเป็น การเตรียมความพร้อมเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ของจังหวัดชัยนาทในปี พ.ศ.๒๕๖๑ อีกด้วย

(นายปัญญา พุกสุน)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

กรอบแนวคิด

โครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เป็นโครงการที่นำงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่กับเกษตรกร ซึ่งโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกรอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โดยใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยทดแทนการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชผัก เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๓ กลุ่ม มีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและแนวทางในการแก้ไข รวมถึงการลงมือปฏิบัติโดยการนำผลิตภัณฑ์ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยของกรมวิชาการเกษตร ไปใช้แก้ไขปัญหาแมลงศัตรูในการผลิตผักของเกษตรกร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนด้านการควบคุมแมลงศัตรูผักในการผลิตผักของเกษตรกรอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โดยใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง *Steinernema* sp. Thai strain ของกรมวิชาการเกษตร
๒. เพื่อให้ได้ผลผลิตผักที่มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อผู้ใช้ ผู้บริโภค และสภาพแวดล้อม

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

๑. เกษตรกรสามารถแก้ปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูพืชในการผลิตผักได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ได้แนวทางการผลิตผักคุณภาพ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษจังหวัดชัยนาท และเกษตรกรทั่วไป

วิธีการดำเนินโครงการ

ดำเนินงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๑-๕ ของระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestone) ซึ่งกำหนดไว้ในรายละเอียดตัวชี้วัดตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ โดยเป็นการดำเนินโครงการมีส่วนร่วมระหว่างประชาชนกับภาครัฐ มีการปรึกษาหารือร่วมวางแผน/การปฏิบัติ การร่วมดำเนินกิจกรรมโครงการฯ ให้ความร่วมมือการติดตามประเมินผลโครงการฯ ตลอดจนกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนประชาชนให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมจากการดำเนินการของภาครัฐ ตามเอกสารแผนงาน/แผนการปฏิบัติการโครงการฯ

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๑. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการฯ
๒. ร้อยละของการลดการใช้สารเคมีจากการใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง *Steinernema* sp. Thai strain ของกรมวิชาการเกษตร

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่สามารถดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการโครงการฯ

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดเป็นร้อยละ แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ พิจารณาจากความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโครงการฯ

ระดับคะแนน	ความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่สามารถปฏิบัติการโครงการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโครงการ (ร้อยละ)				
	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕
๑	✓				
๒		✓			
๓			✓		
๔				✓	
๕					✓

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของต้นทุนในการผลิตที่ลดลงเปรียบเทียบก่อนและหลังใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง *Steinernema sp. Thai strain* ของกรมวิชาการเกษตร

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดเป็นร้อยละ แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ พิจารณาจากร้อยละของต้นทุนในการผลิตที่ลดลงเปรียบเทียบก่อนและหลังใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง *Steinernema sp. Thai strain* ของกรมวิชาการเกษตร

ระดับคะแนน	ต้นทุนการผลิตที่ลดลงหลังใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง <i>Steinernema sp. Thai strain</i> ของกรมวิชาการเกษตร				
	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๑	✓				
๒		✓			
๓			✓		
๔				✓	
๕					✓

แผนการปฏิบัติงานของโครงการ มีดังนี้

๑. การประสานงานและแต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้แทนของหน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทั้ง ๓ กลุ่ม

๒. จัดประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๑ เพื่อกำหนดให้มีช่องทาง/กระบวนการในการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ๓ ช่องทาง คือ การประชุมคณะทำงาน การระดมความคิดเห็น และแบบสอบถาม

๓. ให้ความรู้/วิธีการใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช

๔. ติดตามแปลงต้นแบบและเก็บข้อมูล

๕.รับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ โดยประชาชนมีส่วนร่วม/สื่อสารให้ประชาชน และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องรับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน โดยการเข้าพบปะแลกเปลี่ยนกับเกษตรกรในพื้นที่

๖. จัดทำรายงานสรุปผลความก้าวหน้าเสนอผู้บริหารรับทราบ/จัดทำรายงานโครงการฯ รอบ ๖ ๙ และ ๑๒ เดือน

๗. จัดประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๒ สรุปความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงาน

๘. สำนวจความพึงพอใจในการเข้ามามีบทบาทร่วมดำเนินการโครงการฯ/วัดผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๙. จัดประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๓ จัดให้มีการเผยแพร่สรุปผลการดำเนินงานให้คณะทำงานภาคประชาชน และสื่อสารให้ประชาชน กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทราบ

๑๐. จัดทำรูปเล่มสรุปผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารรับทราบ

ผลการดำเนินงาน

๑. การประสานงานและแต่งตั้งคณะทำงาน (เอกสารผนวก ๑)

ได้ประสานงาน และมีคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ที่ ๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โดยใช้ใส่เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชผัก โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน มีผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ (ภาคกลาง) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ เป็นประธานคณะทำงาน คณะทำงาน ๙ ท่าน ประกอบด้วย ข้าราชการจากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จำนวน ๕ ท่าน จากสำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท ๑ ท่าน จากสำนักงานเกษตรอำเภอสรรพยา จำนวน ๑ ท่าน และผู้แทนเกษตรกรปลูกผัก จำนวน ๒ ท่าน ทำหน้าที่ จัดทำกรอบแนวทาง จัดทำแผนปฏิบัติงาน รายงานให้ผู้บริหารทราบ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ จัดทำรายงานสรุปผลและเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้อง และจัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เสนอต่อผู้บริหารสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

๒. ประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๑ (เอกสารผนวก ๔)

ประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมอาคารเอนกประสงค์ ๒ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท มีผู้มาประชุม ๙ ท่าน และผู้เข้าร่วมประชุมอีก ๒ ท่าน รวม ๑๑ ท่าน ในการประชุมครั้งนี้เป็นการชี้แจงโครงการ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบข้อมูล พร้อมทั้งร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นปัญหา และจัดทำแนวทางการแก้ไขโดยการจัดทำแปลงต้นแบบในการใช้ใส่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยในการกำจัดแมลงศัตรูผัก รวมถึงการจัดทำแผนการปฏิบัติงานโครงการฯ

๓. การให้ความรู้/วิธีการใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช

ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ ประธานมอบให้นางสาววัชรา สุวรรณอาศน์ ให้ความรู้ วิธีการผลิต และวิธีการใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชผัก แก่ผู้เข้าร่วมประชุม และได้มอบให้จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ ซึ่งได้ดำเนินการอบรมแล้ว เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ จำนวน ๒๖ ราย และได้มอบให้ นางอรรณฎา ภูวิไล นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ นางสาววัชรา สุวรรณอาศน์ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ และนางสาวเกษร แซ่มชื่น นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ เป็นผู้ประสานงานคณะทำงาน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ให้คำปรึกษา และติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานโครงการฯ

๔. การติดตามแปลงต้นแบบและการเก็บข้อมูล

คัดเลือกเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท เพื่อจัดทำแปลงต้นแบบ จำนวน ๑๐ ราย ดังนี้

- ๑) นายฉวี ใส้พงษ์ ที่อยู่ ๓๔๖ หมู่ ๒ ตำบลโพนางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- ๒) นายนเร หอมเนียม ที่อยู่ ๓๔๙ หมู่ ๒ ตำบลโพนางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- ๓) นางสุจินต์ ทองเสวก ที่อยู่ ๓๔๘/๑ หมู่ ๒ ตำบลโพนางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- ๔) นางเกษร คำภา ที่อยู่ ๒๑๙/๑ หมู่ ๒ ตำบลโพนางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- ๕) นางอุบล บัวหอม ที่อยู่ ๓๓๓/๒ หมู่ ๒ ตำบลโพนางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- ๖) นายนิคม ชูเมือง ที่อยู่ ๓๔๙/๑ หมู่ ๒ ตำบลโพนางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- ๗) นางประพิศ เกิดนิมิต ที่อยู่ ๓๓๕/๑ หมู่ ๒ ตำบลโพนางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- ๘) นางรำเพย อ่อนเทียน ที่อยู่ ๒๒๒ หมู่ ๒ ตำบลโพนางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- ๙) นายกริช นุตรินทร์ ที่อยู่ ๗๑/๓ หมู่ ๗ ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- ๑๐) นางลำเจียก จันทร์ฤทธิ ที่อยู่ ๗๑/๑ หมู่ ๗ ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ข้อมูลแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ปี ๒๕๖๐

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นายฉวี ใส้พงษ์

๒. ตำแหน่งแปลงต้นแบบ บ้านเลขที่ ๓๔๖ หมู่ ๒ ตำบลโพนางดำตก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

พิกัด $x = ๑๓๗๕๐๕$ $y = ๑๑๖๖๗๘๗๗$

๓. ขนาดพื้นที่แปลงต้นแบบ (๒ ไร่)

๔. ชนิดผัก ๑. คะน้า ๒. กวางตุ้ง ๓. ต้นหอม ๔. คื่นฉ่าย

๕. ชนิดของแมลงในพื้นที่ก่อนใช้ไส้เดือนฝอย ๑. หนอนกระทู้ผัก ๒. หนอนคืบ

๖. การระบาดของแมลง ปานกลาง (๔๐-๖๐%)

๗. สารกำจัดแมลงที่ใช้ประจำ - สารเคมี คาร์โบซันแฟน

- เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเจนซิส (บีที)

- ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย

- น้ำหมัก ผัก ผลไม้

๘. รายได้

- (ผลผลิตเสียหาย จากน้ำฝนเพราะหลังคาโรงเรือนปลูกพืชชำรุด)

ข้อมูลแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ปี ๒๕๖๐

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นายนเร หอมเนียม

๒. ตำแหน่งแปลงต้นแบบ บ้านเลขที่ ๓๔๙ หมู่ ๒ ตำบลโพนางดำตอก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

พิกัด ๔๗P x = ๖๓๗๒๓๑ y = ๑๖๖๗๒๙๖

๓. ขนาดพื้นที่แปลงต้นแบบ (๒ ไร่เรือน)

๔. ชนิดผัก ๑. คะน้า ๒. กวางตุ้ง ๓. ผักกาดหอม ๔. พืชตระกูลแตง (เมล่อน)

๕. ชนิดของแมลงในพื้นที่ก่อนใช้ไส้เดือนฝอย ๑. หนอนกระทู้ผัก ๒. หนอนคืบ ๓. หนอนใยผัก
๔. หนอนคืบ ๕. ตัวงมดผัก ๖. เพลี้ยไฟ ๗. โรแดง
๘. แมลงหริ่งขาว

๖. การระบาดของแมลง น้อย (ต่ำกว่า ๓๐%)

๗. สารกำจัดแมลงที่ใช้ประจำ - สารเคมี ๑. คลอไพริฟอส ๒. อะบาเม็กติน

- สารชีวภัณฑ์ ๑. บีที ๒. บิวเวอเรีย ๓. เมตาไรเซียม ๔. ไตรโคเดอร์ม่า

- น้ำหมัก พืช

๘. รายได้ - (ปีนี้ปลูกเมล่อนอย่างเดียว และไม่ได้ใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย)

ข้อมูลแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ปี ๒๕๖๐

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นางสาวจินต์ ทองเสวก

๒. ตำแหน่งแปลงต้นแบบ บ้านเลขที่ ๓๔๘/๑ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์นางดำตก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

พิกัด ๔๗P x = ๖๓๘๐๙๘ y = ๑๖๖๗๙๕๗

๓. ขนาดพื้นที่แปลงต้นแบบ (๒ ไร่)

๔. ชนิดผัก ๑. คะน้า ๒. กวางตุ้ง ๓. ผักชี

๕. ชนิดของแมลงในพื้นที่ก่อนใช้ไล่เดือนฝอย ๑. หนอนกระทู้หอม ๒. หนอนใยผัก ๓. ตัวงหมัดผัก

๔. เพลี้ยไฟ ๕. ไรแดง

๖. การระบาดของแมลง ปานกลาง (๔๐% - ๖๐%)

๗. สารกำจัดแมลงที่ใช้ประจำ

- สารชีวภัณฑ์ ๑. บีที ๒. ไตรโคเดอร์มา

- ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย

- น้ำหมัก ผัก

- น้ำส้มควันไม้

๘. ต้นทุนการผลิต ๖,๗๐๐ บาท/ไร่ เป็นต้นทุนในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก ๒,๕๗๐ บาท/ไร่

๙. รายได้ ๙,๘๐๐ บาท/ไร่

๑๐. ผลตอบแทน ๓,๑๐๐ บาท/ไร่

ข้อมูลแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ปี ๒๕๖๐

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นางเกสร คำถา
๒. ตำแหน่งแปลงต้นแบบ บ้านเลขที่ ๒๑๙/๑ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์นางคำตก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
พิกัด $๔๗P \ x = ๖๓๘๓๐๒ \ y = ๑๖๖๗๔๔๙$
๓. ขนาดพื้นที่แปลงต้นแบบ (๓ โรงเรือน)
๔. ชนิดผัก ๑. คะน้า ๒. กวางตุ้ง ๓. ผักกาดขาว
๕. ชนิดของแมลงในพื้นที่ก่อนใช้ไส้เดือนฝอย ๑. หนอนคืบ ๒. หนอนใยผัก ๓. หนอนคืบ ๔. เพลี้ยอ่อน
๖. การระบาดของแมลง ปานกลาง (๔๐% - ๖๐%)
๗. สารกำจัดแมลงที่ใช้ประจำ - สารเคมี ๑. เซฟวิน ๒. อะบาเม็กติน
- สารชีวภัณฑ์ ๑. บีที ๒. ไตรโคเดอร์มา
๘. รายได้ - (ผลผลิตเสียหาย จากน้ำฝนเพราะหลังคาโรงเรือนปลูกพืชชำรุด)

ข้อมูลแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ปี ๒๕๖๐

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นางอุบล บัวหอม
๒. ตำแหน่งแปลงต้นแบบ บ้านเลขที่ ๓๓๓/๒ หมู่ ๒ ตำบลโพนางดำตอก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
พิกัด ๔๗P x = ๖๓๗๘๖๑ y = ๑๖๖๗๙๕๘
๓. ขนาดพื้นที่แปลงต้นแบบ (๒ ไร่)
๔. ชนิดผัก ๑. คะน้า ๒. กวางตุ้ง ๓. คื่นช่าย ๔. มะเขือเทศ
๕. ชนิดของแมลงในพื้นที่ก่อนใช้ไส้เดือนฝอย ๑. หนอนใยผัก ๒. ตัวงมหัดผัก ๓. เพลี้ยอ่อน
๖. การระบาดของแมลง ปานกลาง (๔๐% - ๖๐%)
๗. สารกำจัดแมลงที่ใช้ประจำ - สารเคมีอะบาแม็กติน
- เชื้อบีที
- ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย
- น้ำหมัก ฟิช
๘. ต้นทุนการผลิต ๗,๘๐๐ บาท/ไร่ เป็นต้นทุนในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก ๒,๖๙๐ บาท/ไร่
๙. รายได้ ๑๓,๗๐๐ บาท/ไร่
๑๐. ผลตอบแทน ๕,๙๐๐ บาท/ไร่

ข้อมูลแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ปี ๒๕๖๐

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นายนิคม ชูเมือง

๒. ตำแหน่งแปลงต้นแบบ บ้านเลขที่ ๓๔๙/๑ หมู่ ๒ ตำบลโพนางดำตก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

พิกัด $๔๗P \times = ๖๓๗๙๙๐ \quad y = ๑๖๖๗๙๖๑$

๓. ขนาดพื้นที่แปลงต้นแบบ (๓ ไร่)

๔. ชนิดผัก ๑. กวางตุ้ง ๒. ผักกาดหอม ๓. ขึ้นฉ่าย

๕. ชนิดของแมลงในพื้นที่ก่อนใช้ไล่เดือนฝอย ๑. หนอนกระทู้หอม ๒. หนอนกระทู้ผัก ๓. หนอนใยผัก

๔. หนอนคืบ ๕. เพลี้ยอ่อน

๖. การระบาดของแมลง น้อย(ต่ำกว่า ๓๐ %)

๗. สารกำจัดแมลงที่ใช้ประจำ - สารเคมี สตาร์เกิล

- สารชีวภัณฑ์ ๑. บีที ๒. บีวเวอเรีย

- ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย

- น้ำหมัก ผัก ผลไม้ ยาสูบ กากน้ำตาล

- น้ำส้มควันไม้

๘. ต้นทุนการผลิต ๕,๙๐๐ บาท/ไร่ เป็นต้นทุนในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก ๒,๕๒๐ บาท/ไร่

๙. รายได้ ๙,๕๐๐ บาท/ไร่

๑๐. ผลตอบแทน ๓,๖๐๐ บาท/ไร่

ข้อมูลแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ปี ๒๕๖๐

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นางประพิศ เกิดนิมิตร

๒. ตำแหน่งแปลงต้นแบบ บ้านเลขที่ ๓๓๕/๑ หมู่ ๒ ตำบลโพนางดำตอก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

พิกัด $๔๗P \times = ๖๓๗๓๓๘ \quad y = ๑๖๖๗๓๓๗$

๓. ขนาดพื้นที่แปลงต้นแบบ ๐.๒๕ ไร่

๔. ชนิดผัก ๑. คะน้า ๒. กวางตุ้ง ๓. ผักชี ๔. พริก ๕. ผักบุ้งจีน

๕. ชนิดของแมลงในพื้นที่ก่อนใช้ไล่เดือนฝอย ๑. หนอนคืบ ๒. หนอนใยผัก ๓. ตัวงหมัดผัก ๔. แมลงหวี่ขาว

๖. การระบาดของแมลง ปานกลาง (๔๐% - ๖๐%)

๗. สารกำจัดแมลงที่ใช้ประจำ - สารเคมีอะบาเม็กติน

- ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย

- น้ำหมัก ผลไม้

- น้ำส้มควันไม้

๘. รายได้ - (ผลผลิตเสียหาย จากน้ำฝน)

ข้อมูลแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ปี ๒๕๖๐

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นางรำเพย อ่อนเทียน

๒. ตำแหน่งแปลงต้นแบบ บ้านเลขที่ ๒๒๒ หมู่ ๒ ตำบลโพนางดำตก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

พิกัด $๔๗P \times = ๖๓๘๐๔๑ \ y = ๑๖๖๗๙๐๕$

๓. ขนาดพื้นที่แปลงต้นแบบ (๒ โรงเรือน)

๔. ชนิดผัก ๑. แตงกวา ๒. พืชตระกูลแตง (เมล่อน)

๕. ชนิดของแมลงในพื้นที่ก่อนใช้ไล่เดือนฝอย ๑. หนอนคืบ ๒. หนอนใยผัก ๓. ดั่งหมัดผัก

๖. การระบาดของแมลง ปานกลาง (ต่ำกว่า ๕๐-๖๐%)

๗. สารกำจัดแมลงที่ใช้ประจำ

- สารชีวภัณฑ์ ๑. บีที ๒. บิวเวอร์เรีย
- ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย
- น้ำหมัก ปุ๋ยขี้ค้างคาว
- น้ำส้มควันไม้

๘. ต้นทุนการผลิต ๖,๘๐๐ บาท/ไร่ เป็นต้นทุนในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก ๒,๓๙๐ บาท/ไร่

๙. รายได้ ๑๐,๕๐๐ บาท/ไร่

๑๐. ผลตอบแทน ๓,๗๐๐ บาท/ไร่

ข้อมูลแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ปี ๒๕๖๐

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นายกริช นุตรินทร์

๒. ตำแหน่งแปลงต้นแบบ บ้านเลขที่ ๗๑/๓ หมู่ ๗ ตำบลตุ๊ก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

พิกัด ๔๗P x = ๖๒๘๔๐๕ y = ๑๖๘๒๑๓๓

๓. ขนาดพื้นที่แปลงต้นแบบ (๓ ไร่)

๔. ชนิดผัก ๑. คื่นช่าย ๒. กวางตุ้ง ๓. ผักบุ้ง ๔. ตั้งโอ๋ ๕. เรตโอ๊ค

๕. ชนิดของแมลงในพื้นที่ก่อนใช้ไล่เดือนฝอย ๑. หนอนกระทู้ผัก ๒. หนอนใยผัก ๓. ตัวงหมัดผัก

๖. การระบาดของแมลง น้อย (ต่ำกว่า ๓๐%)

๗. สารกำจัดแมลงที่ใช้ประจำ

- เชื้อบีที
- ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย
- น้ำหมัก ผัก ผลไม้
- น้ำส้มควันไม้

๘. ต้นทุนการผลิต ๗,๘๐๐ บาท/ไร่ เป็นต้นทุนในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก ๒,๒๖๐ บาท/ไร่

๙. รายได้ ๑๐,๕๐๐ บาท/ไร่

๑๐. ผลตอบแทน ๒,๗๐๐ บาท/ไร่

ข้อมูลแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ปี ๒๕๖๐

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นางลำเจียก จันทร์ฤทธิ์
๒. ตำแหน่งแปลงต้นแบบ บ้านเลขที่ ๗๑/๑ หมู่ ๗ ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
พิกัด $x = ๑๖๘๒๕๖$ $y = ๑๖๘๒๓๓๑๕$
๓. ขนาดพื้นที่แปลงต้นแบบ (๑ โรงเรือน)
๔. ชนิดผัก ๑. ผักชี ๒. คะน้า
๕. ชนิดของแมลงในพื้นที่ก่อนใช้ไส้เดือนฝอย ๑. ตัวงหมัดผัก ๒. หนอนเจาะใบ
๖. การระบาดของแมลง น้อย (ต่ำกว่า ๓๐%)
๗. สารกำจัดแมลงที่ใช้ประจำ - สารเคมีอะบาเม็กติน
- เชื้อบีที
- ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย
- น้ำส้มควันไม้
๘. รายได้ - (ผลผลิตเสียหาย จากน้ำฝนเพราะหลังคาโรงเรือนปลูกพืชชำรุด)

๕. การรับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ โดยประชาชนมีส่วนร่วม/สื่อสารให้ประชาชน และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง รับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน โดยการเข้าพบปะแลกเปลี่ยนกับเกษตรกรในพื้นที่

ในการประชุมคณะทำงานทั้งที่หน่วยงานและในพื้นที่ ได้มีการรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๕.๑ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ คณะทำงานได้มีการตอบข้อซักถาม ดังนี้

๑) นายนเร หอมเนียม รองประธานกลุ่มผักปลอดภัยจากสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท สอบถามเรื่องการเก็บข้อมูล

๒) นางปริสา จีราพันธ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท ได้เสนอให้มีจัดอบรมถ่ายทอดความรู้/วิธีการใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช ให้กับกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการองค์ความรู้ได้เข้ามาเรียนรู้ เนื่องจากทางสำนักงานเกษตรจังหวัดมีงบประมาณสำหรับการศึกษา ดูงาน ให้กับเกษตรกรผู้สนใจ

๓) นายนิคม ชูเมือง ประธานกลุ่มผักปลอดภัยจากสารพิษ เทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ได้สอบถามถึงกระบวนการการผลิตในส่วนของงบประมาณและต้นทุนการผลิต เนื่องจากทางกลุ่มยังไม่มี ความชำนาญในการผลิต เพื่อนำไปประมาณการต้นทุนและผลตอบแทนจากการใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผักต่อไป

คณะทำงานได้ชี้แจง ดังนี้

๑) เรื่องการเก็บข้อมูล ขอให้เกษตรกรทำการเก็บข้อมูลในการปฏิบัติของวิธีเกษตร และวิธีที่นำเทคโนโลยีการใช้ไส้เดือนฝอยไปใช้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบต้นทุนในการผลิต

๒) เรื่องการศึกษาดูงาน หากหน่วยงานใดมีความสนใจในการนำกลุ่มเกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงาน ประธานคณะทำงานได้แนะนำ ให้เข้าศึกษาดูงานได้ที่กลุ่มผักปลอดภัยจากสารพิษ เทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท จะเป็นการขยายผลการดำเนินงานของโครงการฯ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเขตที่ ๕ จะเป็นพี่เลี้ยงให้ทางกลุ่มผู้ผลิตผักในการถ่ายทอดความรู้ สามารถติดต่อประสานงานได้ที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเขตที่ ๕

๓) เรื่องต้นทุนการผลิต นางสาววิชรา สุวรรณอาศน์ ได้ชี้แจงต้นทุนการผลิตไส้เดือนฝอย ๑ กระปุก มีต้นทุนค่าวัสดุประมาณ ๕ บาท ไม่รวมค่าไฟฟ้า และในระหว่างระยะเวลาดำเนินโครงการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ยังคงสนับสนุนเรื่องหัวเชื้อในการผลิตไส้เดือนฝอย แต่ถ้าสิ้นสุดโครงการฯ สามารถสั่งซื้อได้ที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ให้ราคาหัวเชื้อ ๒๐ บาท สามารถผลิตขยายได้ ๒๐ กระปุก

๕.๒ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ คณะทำงานได้มีการตอบข้อซักถาม ความกังวลในประสิทธิภาพ ปัญหาในการผลิต และอันตรายของไส้เดือนฝอยที่มีต่อมนุษย์ และหารือเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการผลิตไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยของกลุ่มในอนาคต ดังนี้

๑) ความกังวลของนางรำเพย อ่อนเทียน เกี่ยวกับระยะเวลาการปนเปื้อนไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยที่กำหนดไว้ทุก ๗ วันว่าจะนานเกินไป ซึ่งคณะทำงานแนะนำว่า เกษตรกรสามารถเว้นช่วงการปนเปื้อนไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยได้ตามคำแนะนำ แต่หากพบว่ายังมีด้วงหมัดฝักอยู่ ก็ให้พ่นได้ทุก ๓ วัน แต่ทั้งนี้ในการพ่นแต่ละครั้ง ให้คิดต้นทุนเท่ากับ ๕๐ บาท จึงแนะนำเกษตรกรให้สังเกตการระบาดของด้วงหมัดฝักในฤดูปลูกที่ผ่านมา หากไม่มีการระบาดก็ไม่จำเป็นต้องพ่นทุก ๓ วัน

๒) การปนเปื้อนจากเชื้อจุลินทรีย์อื่นในระหว่างการเลี้ยงขยายปริมาณไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ให้ระมัดระวังแมลงหวี่ เพราะจะเป็นพาหะในการนำเชื้ออื่นมาปนในอาหารที่นิ่งไว้ ดังนั้นก่อนการหยอดเชื้อให้สังเกตรอบๆ ตัวผู้ปฏิบัติงาน ต้องแน่ใจว่าไม่มีแมลงหวี่เข้ามาในห้อง

๓) ในการผลิตไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยไว้ใช้เอง เกษตรกรอาจจะทดลองผลิตที่บ้านโดยการใช้ซึ่งสำหรับนึ่งอาหาร แทนหม้อนึ่ง แต่ควรสังเกตการปนเปื้อนจากเชื้อจุลินทรีย์อื่นเพราะยังไม่มีกรวิจัยว่าหากใช้ซึ่งนึ่งแทนหม้อนึ่ง ควรใช้เวลานานเท่าไร เพราะระยะเวลาในการนึ่งมีผลกับความสะอาดของอาหารที่ใช้เลี้ยงไส้เดือนฝอย และบริเวณเลี้ยงเชื้อควรเป็นสถานที่อากาศถ่ายเท สะอาด อาจใช้มุ้งตาข่ายกันแมลงแทนตู้ mini clean room ที่กรมวิชาการเกษตรแจก เพื่อทุกครัวเรือนจะได้สามารถผลิตใช้เองได้ และกรมวิชาการเกษตรยังคงสนับสนุนหัวเชื้อไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยให้กับเกษตรกรต่อไป

๔) กรณีพบปัญหาอาการใบเหลืองของฝักที่ปลูกใหม่ของนางรำเพย อ่อนเทียน อาการใบเหลืองของต้นกล้าฝักที่พบในโรงเรือน เกิดจากแปลงฝักได้รับน้ำฝนมากเกินไปเพราะหลังคาโรงเรือนรั่ว ประกอบกับวัสดุปลูกผสมขุยมะพร้าว ทำให้มีความชื้นในวัสดุปลูกมากเกินไป ต้นกล้าฝักดูใช้ธาตุอาหารบางตัวไม่ได้ จึงแสดงอาการใบเหลืองตามที่เห็น แนะนำแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยการให้พ่นธาตุอาหารเสริมสำหรับพืช เช่น ยูนิเลท หรือเฟดริลอน ส่วนการแก้ปัญหาในระยะยาวควรซ่อมแซมหลังคาโรงเรือน แล้วจึงเปลี่ยนวัสดุปลูกใหม่

๕) ความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยต่อมนุษย์จากการบริโภคฝักที่ใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ซึ่งได้ชี้แจงแก่เกษตรกรว่า การออกผลิตภัณฑ์ชนิดใดชนิดหนึ่งของกรมวิชาการเกษตร นอกจากจะประเมินในประสิทธิภาพของสารนั้นๆ แล้ว ยังต้องผ่านการประเมินในเรื่องความปลอดภัยต่อมนุษย์และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมด้วย ซึ่งเจ้าของเทคโนโลยีคือ ดร.นุชนารถ ตั้งจิตสมคิด ได้ดำเนินการจนผ่านการประเมินนั้นแล้ว และไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยนี้ไม่สามารถอาศัยในร่างกายคนเราและสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมได้ จึงมีความปลอดภัยที่จะนำผลิตภัณฑ์นี้มาใช้ทดแทนสารเคมีในการผลิตฝัก

๖) แผนการผลิตไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยของกลุ่ม ยังไม่มีแผนการผลิตที่แน่นอน และหากจะทำให้ยั่งยืน ควรทำอย่างไร ซึ่งที่ประชุมมีข้อคิดเห็นต่างๆ ดังนี้

(๑) นายนเร หอมเนียม เสนอว่าหลังจากทำแผนการผลิตฝักของกลุ่มแล้ว ควรวางแผนให้สอดคล้องกับการผลิตไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยด้วย

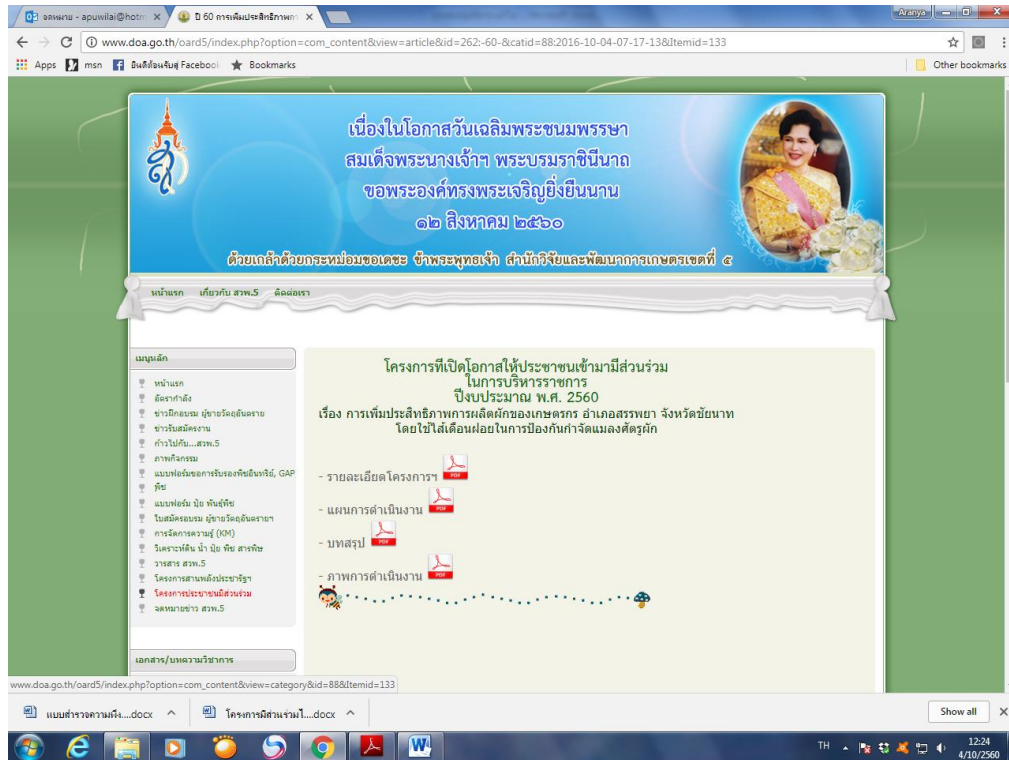
(๒) นายนิคม ชูเมือง เสนอแนวทางในการผลิตไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยอย่างยั่งยืน เกษตรกรควรสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม อาจมีการรวมเงินลงทุนมาในส่วนของค่าใช้จ่ายในการผลิตไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย

(๓) นางนิลบล ทวีกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ (ภาคกลาง) แนะนำควรมีแผนการผลิตในรูปแบบตัวแทนกลุ่ม เนื่องจากการใช้อุปกรณ์ และตู้ mini clean room เน้นในเรื่องของความสะอาดของเครื่องมือ และการปนเปื้อนจากเชื้ออื่น กลุ่มจึงควรคัดเลือกผู้ที่มีฝีมือในการผลิตทำหน้าที่ผลิตเพื่อแจกจ่ายให้เกษตรกรในกลุ่มได้ใช้ โดยกลุ่มจ่ายค่าตอบแทนให้ผู้ที่ทำหน้าที่ผลิตเพื่อที่จะได้มีคนที่มีความชำนาญในการผลิต เพื่อแจกจ่ายใช้กันเองภายในกลุ่ม แจกจ่ายให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรใกล้เคียงได้

๕.๓ การเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์

การประกาศ / ประชาสัมพันธ์โครงการ / เผยแพร่สรุปผลการดำเนินงานโครงการ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาทโดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผักให้ประชาชนทั่วไปรับทราบทางเว็บไซต์ของ สวพ.๕

http://www.doa.go.th/oard5/index.php?option=com_content&view=article&id=๒๖๒:-๖๐-&catid=๘๘:๒๐๑๖-๑๐-๐๔-๐๗-๑๗-๑๓&Itemid=๑๓๓

๖. การจัดทำรายงานสรุปผลความก้าวหน้าเสนอผู้บริหารรับทราบ/จัดทำรายงานโครงการฯ รอบ ๖ ๙ และ ๑๒ เดือน (เอกสารผนวก ๗ ๘ และ ๙)

เป็นการรายงานสรุปผลความก้าวหน้าแบบสะสมจนถึงสิ้นสุดโครงการ และจัดทำบันทึกรายงานผู้บริหารไปแล้วจำนวน ๒ ครั้ง คือ รายงานรอบ ๖ และ ๙ เดือน ส่วนรายงานรอบ ๑๒ เดือน จะทำบันทึกรายงานเสนอผู้บริหารไปพร้อมกับการจัดทำสรุปผลสรุปผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารรับทราบ

๗. การจัดประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๒ สรุปความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงาน (เอกสารผนวก ๕)

จัดประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ กลุ่มผักปลอดภัยจากสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์งามดาดก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท มีผู้มาประชุม ๘ ท่าน และผู้เข้าร่วมประชุม ๙ ท่าน รวม ๑๗ ท่าน ในการประชุมครั้งนี้เป็นการสรุปความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงานการใช้สารชีวอินทรีย์ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยกำจัดแมลงของเกษตรกร แปลงต้นแบบ

จากการติดตามผลการดำเนินงานพบว่า เกษตรกรพอใจในประสิทธิภาพของไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ซึ่งสามารถลดการใช้สารเคมีได้

๑) นายนิคม ชูเมือง ปลุกผักชนิดต่างๆ ได้แก่ กวางตุ้ง ผักกาดหอม และคื่นช่าย มีศัตรูผักที่พบ ได้แก่ หนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก หนอนใยผัก และหนอนคืบ จากการใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย โดยฉีดพ่นสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง พบว่าผลผลิตมีคุณภาพดี และเกษตรกรเครือข่ายสนใจนำไปใช้ในการปลูกหน่อไม้ฝรั่ง พบว่าผลผลิตมีคุณภาพดีและสนใจที่จะผลิตใช้เองด้วย

๒) นายกริช นุตรินทร์ ปลุกผักชนิดต่างๆ ได้แก่ คื่นช่าย กวางตุ้ง ผักบุ้ง ตั้งโอ๋ และผักสลัด (เรตโอ๊ค) พบแมลงศัตรูผัก ได้แก่ หนอนกระทู้ผัก หนอนใยผัก และด้วงหมัดผัก การเข้าทำลายของด้วงหมัดผักจะลดลงเมื่อผักมีอายุมากขึ้น จากการใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย โดยพ่นลงดินก่อนปลูก และฉีดพ่นสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ฉีดพ่นพร้อมกันทั้งโรงเรือน อัตราการใช้ ๑๐ กล่องต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พบว่าผลผลิตมีคุณภาพดี

๓) นางรำเพย อ่อนเทียน ปลุกผักชนิดต่างๆ ได้แก่ คื่นช่าย กวางตุ้ง ผักบุ้ง ต้นหอม และ ผักขม พบแมลงศัตรูผัก ได้แก่ หนอนกระทู้ผัก หนอนใยผัก และด้วงหมัดผัก จากการใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย โดยฉีดพ่นทุกๆ ๓ วัน โดยกังวลว่าถ้าเกิน ๓ วันแล้ว จะไม่สามารถยับยั้งการระบาดของด้วงหมัดผักในแปลง ผักกวางตุ้งได้ แต่การฉีดพ่นครั้งหนึ่งจะฉีดพ่นพร้อมกันทั้งโรงเรือน อัตราการใช้ ๑๐ กล่องต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และจะหยุดฉีดพ่นก่อนเก็บเกี่ยว เมื่อผักมีอายุตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป พบว่าผลผลิตมีคุณภาพดี แต่กล้าผักที่ปลูกในช่วงฤดูฝนนี้ พบปัญหาอาการใบเหลืองของต้นกล้าผักที่ปลูกใหม่

๔) นางสุจินต์ ทองเสวก ปลุกผักชนิดต่างๆ ได้แก่ คื่นช่าย กวางตุ้ง และคื่นช่าย พบแมลงศัตรูผัก ได้แก่ หนอนกระทู้ผัก หนอนใยผัก และด้วงหมัดผัก จากการใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย พบว่าผลผลิตมีคุณภาพดี

นอกจากนี้ที่ประชุมได้พิจารณาแบบสอบถามที่จะใช้สำรวจความพึงพอใจของการมีส่วนร่วม เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของจังหวัดชัยนาท โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐

๘. การสำรวจความพึงพอใจในการเข้ามามีบทบาทร่วมดำเนินการโครงการฯ/วัดผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ (เอกสารผนวก ๑๐)

ระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน ๒๕๖๐ ได้สำรวจ สอบถามความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม จำนวน ๑๐ ราย พบว่า เกษตรกรที่ให้ข้อมูลมีสัดส่วนเป็นเพศชายและหญิงเท่ากัน คือ ร้อยละ ๕๐ ส่วนใหญ่อายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ปลูกผักมากกว่า ๑ ปี บางคนมีประสบการณ์ ๖-๗ ปีแล้ว ลักษณะพื้นที่ปลูก มี ๔ ราย ปลูกในโรงเรือนกันแมลง อีก ๖ รายปลูกในพื้นที่โล่ง ชนิดผักที่ปลูก ได้แก่ มะเขือ พริก ผักชี คื่นช่าย คื่นช่าย กวางตุ้ง ปลูกหมุนเวียนกัน ระดับความพึงพอใจแบ่งเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ ระดับมาก ระดับพอใจ ระดับพอใจน้อย ระดับไม่พอใจ และระดับไม่พอใจมาก รายละเอียดในแต่ละหัวข้อ สรุปดังนี้

๑. ด้านกระบวนการในการให้บริการ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน การให้ความรู้และบริการที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน เกษตรกรร้อยละ ๖๐ มีระดับความพึงพอใจมาก ร้อยละ ๔๐ มีระดับความพึงพอใจ

๒. ความพึงพอใจต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการให้บริการ เช่น สามารถตอบคำถาม ชี้แจงข้อสงสัย ให้คำแนะนำช่วยแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เกษตรกรร้อยละ ๘๐ มีระดับความพึงพอใจมาก ร้อยละ ๒๐ มีระดับความพึงพอใจ เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็น

และข้อเสนอแนะของเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ ๖๐ มีระดับความพึงพอใจมาก ร้อยละ ๔๐ มีระดับความพึงพอใจ

๓. ความพึงพอใจจากโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โดยใช้ใ้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก พบว่า เกษตรกรทุกรายเห็นว่าเป็นโครงการที่ตรงกับความต้องการที่สามารถแก้ไข ปัญหาการระบาดของด้วงหมัดกระโดดได้ เกษตรกรร้อยละ ๙๐ พอใจเทคโนโลยีที่ใช้ เกษตรกรร้อยละ ๘๐ พึงพอใจในปริมาณและคุณภาพของผักที่ปลูก เกษตรกรร้อยละ ๔๐ พึงพอใจมาที่ลดต้นทุนการผลิตได้ ส่วนอีก ร้อยละ ๖๐ พึงพอใจ เกษตรกรร้อยละ ๗๐ พึงพอใจที่ไม่ต้องใช้สารเคมี เกษตรกรร้อยละ ๕๐ พอใจในสุขภาพที่ดี ของเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ ๙๐ มีความพึงพอใจต่อโครงการในภาพรวม

๙.การจัดประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๓ จัดให้มีการเผยแพร่สรุปผลการดำเนินงานให้คณะทำงาน ภาคประชาชน และสื่อสารให้ประชาชน กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทราบ (เอกสารผนวก ๖)

จัดประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๐ ณ กลุ่มผักปลอดภัยจาก สารพิษ เทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์นางดำตอก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท มีผู้มาประชุม ๗ ท่าน และผู้เข้าร่วมประชุม ๘ ท่าน รวม ๑๕ ท่าน ในการประชุมครั้งนี้เป็นการสรุปผลการดำเนินงานโครงการที่ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ รวมทั้งเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ/แนวทางในการ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีต่อไป สรุปได้ดังนี้

๑) ภาพรวมการผลิตผักของกลุ่ม

นายนิคม ชูเมือง ประธานกลุ่มผักปลอดภัยจากสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ ได้สรุปผล การดำเนินงานของกลุ่มให้ที่ประชุมทราบว่า จากการศึกษาการเกษตรได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับกลุ่ม และมีการสร้างมินิคลีนรูม (mini clean room) ใช้ผลิตใ้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย โดยเมื่อประมาณ ๑-๒ ปีที่ผ่านมา กลุ่มได้ผลิตผักส่งบริษัทฟู้ดวิว ต่อมามีปัญหาด้วงหมัดผักในการผลิตผักวางตั้ง และคะน้ำ โดยเฉพาะในฤดูแล้ง เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม จนกระทั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้เข้ามาแนะนำ และจัดอบรมการใช้ใ้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย และสอนให้ผลิตใช้เอง จนสามารถแก้ปัญหาแมลงศัตรูชนิดนี้ได้ ปัจจุบันมีสมาชิกใ้อยู่ ๑๐ ราย และทางกลุ่มมีการเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรปลูกผักอื่นในจังหวัดชัยนาท เข้ามา เรียนรู้การผลิตและใ้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ณ ที่ทำการกลุ่มแห่งนี้ ได้แก่ เกษตรกรกลุ่มผักวัดคงคาราม เกษตรกรกลุ่มผักเขาแก้ว เกษตรกรกลุ่มผักสรรพยา เกษตรกรกลุ่มผักตำบลหาดอาษา เกษตรกรกลุ่มผัก ตำบลตลุก เกษตรกรปลูกผักในอำเภอมโนรมย์ นอกจากนี้ทางกลุ่มฯ ได้รับงบประมาณจากทางจังหวัด ชัยนาทใน โครงการยกระดับกระบวนการผลิตแปรรูป และการตลาดสินค้าอาหารปลอดภัย ให้สร้างโรงคัดบรรจุผักไว้ที่กลุ่ม สร้างแล้วเสร็จเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๐ และกลุ่มได้มีการพูดคุยว่า จะผลักดันการปลูกผักของกลุ่มเข้าสู่มาตรฐาน GMP จึงขอสมัครเพื่อรับการตรวจรับรองจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยนาท ผลการตรวจพบว่า จะต้องมีการแก้ไขอีกหลายอย่างเพื่อให้ตรงตามมาตรฐาน เช่น พื้น ประตู ห้องสุขา เป็นต้น ซึ่งหากรัฐบาลมีนโยบายให้ จัดทำโครงการ ๙๑๐๒ ทางกลุ่มก็จะดำเนินการของงบประมาณมาใช้ในส่วนนี้ และจะเพิ่มห้องตรวจสารพิษตกค้าง

ด้วย โดยจังหวัดชัยนาทมี ๒ กลุ่มที่ได้รับงบประมาณส่วนนี้ คือ กลุ่มผักปลอดภัยจากสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์อำเภอสรรพยา และกลุ่มผลิตผักปลอดภัยตำบลห้วยงู อำเภอหันคา

๒) สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ

นางสาววัชรา สุวรรณอาศน์ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สรุปผลการดำเนินโครงการฯ ว่า ในปี ๒๕๖๐ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ มีโครงการที่ลงพื้นที่ของกลุ่มปลูกผักนี้ จำนวน ๒ โครงการ คือ โครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมฯ แต่ก่อนหน้านี้มีโครงการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เข้ามาจัดอบรมและนำชีวภัณฑ์ไส้เดือนฝอยมาให้เกษตรกรได้ทดลองใช้ก่อนแล้ว มีการสอนให้กลุ่มผลิตโดยใช้หัวเชื้อที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ นำมาให้ และมีเกษตรกรกลุ่มปลูกผักอื่น ทั้ง ๗ อำเภอของจังหวัดชัยนาท รวมถึงคณะนักเรียนจาก กศน.จังหวัดชัยนาทเข้ามาศึกษาดูงาน ทางกลุ่มฯ ก็สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้ได้ซึ่งในระยะแรก สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้เข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการเป็นวิทยากรของกลุ่ม

ผลการจัดทำแปลงต้นแบบของเกษตรกร ๑๐ ราย มี ๔ ราย ที่แปลงเสียหายจากน้ำฝน อีก ๑ รายปลูกเมล็ดอ่อน จึงเหลือแปลงที่เก็บเกี่ยวได้ ๕ ราย ก่อนการใช้ไส้เดือนฝอยตัวเบียนมีต้นทุนการผลิตด้านการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก เฉลี่ย ๓,๓๘๐ บาท หลังใช้ต้นทุนลดลงเหลือ ๑,๙๘๖ บาท โดยยังไม่รวมค่าไส้เดือนฝอยรายได้ ในการผลิตผักของเกษตรกรที่เก็บข้อมูลนี้ มีการใช้สารชีวภัณฑ์ชนิดอื่นๆ และใช้สารเคมีในการควบคุมแมลงศัตรูผัก ซึ่งที่ประชุมแนะนำผู้เก็บข้อมูลว่า ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ สนับสนุนก็สามารถคิดต้นทุนได้ตามที่ดร.นุชนารถเคยรายงานไว้ว่าประมาณ ๕ บาท ซึ่งหากนำมารวมในต้นทุนการผลิตที่ใช้ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผักของเกษตรกร กระปุกละ ๕ บาท ซึ่งเกษตรกรใช้ ๑๐ กระปุกละ/ครั้ง จำนวน ๑๐ ครั้ง เป็นเงิน ๕๐๐ บาท ทำให้ต้นทุนรวมที่ใช้ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผักเป็น ๒,๔๘๖ บาท น้อยกว่าการป้องกันกำจัดแบบเดิม ๘๙๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕ รายละเอียด ดังแสดงในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ต้นทุนที่ใช้ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูในการผลิตผักของเกษตรกรแปลงต้นแบบ กลุ่มปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ปี พ.ศ.๒๕๖๐

เกษตรกรต้นแบบ	ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ			หลังเข้าร่วมโครงการฯ		
	ชีวภัณฑ์อื่น	น้ำหมัก	เคมี	ชีวภัณฑ์อื่น	น้ำหมัก	เคมี
๑. นายกริช นุตรินทร์	๙๕๐	๕๐๐	๑,๙๘๐	๘๒๐	๕๐๐	๙๔๐
๒. นางอุบล บัวหอม	๑,๒๗๐	๕๐๐	๑,๕๖๐	๑,๓๔๐	๕๐๐	๘๕๐
๓. นางสุจินต์ ทองเสวก	๑,๒๘๐	๕๐๐	๑,๘๘๐	๑,๑๕๐	๕๐๐	๙๒๐
๔. นางลำเพย อ่อนเทียน	๑,๓๐๐	๕๐๐	๑,๒๘๐	๑,๒๒๐	๕๐๐	๖๗๐
๕. นายนิคม ชูเมือง	๑,๗๕๐	๕๐๐	๑,๑๕๐	๑,๖๒๐	๕๐๐	๔๐๐
เฉลี่ย	๑,๓๑๐	๕๐๐	๑,๕๗๐	๑,๒๓๐	๕๐๐	๗๕๖
รวมเฉลี่ย	๓,๓๘๐			๒,๔๘๖		
ส่วนต่าง	๘๙๔ (๒๖.๕%)					

๑๐. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่จะสนับสนุนการผลิตผักปลอดภัย เชื่อมโยงสู่โรงคัด สู่ตลาด

จากการดำเนินงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมฯ ในครั้งนี้ เห็นได้ว่าเป็นการแก้ปัญหาได้ตรงจุด ตรงความต้องการของผู้ใช้เทคโนโลยี และยังเป็นการเตรียมความพร้อมเกษตรกรสามารถผลิตผักได้ตามที่ตลาดต้องการ คือ ผักปลอดภัยสู่ผู้บริโภค และกลุ่มได้รับการสนับสนุนให้เข้าระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ของจังหวัดชัยนาทในปี พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งจะมีหลายหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องตลาด เรื่องเงินทุน และการรวมกลุ่มให้กับเกษตรกร และที่สำคัญสำหรับการของบประมาณจากภาครัฐ กลุ่มเกษตรกรควรเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกรวมถึงกิจกรรมที่กลุ่มต้องการไว้ให้พร้อมเสนอโครงการได้ทันที

ภาพการดำเนินงาน
โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม
เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก

ประชุมคณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมอาคารอเนกประสงค์ ๒ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ อ.สรรพยา จ.ชัยนาท

ประชุมคณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ และติดตามผลการดำเนินงาน
วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ณ กลุ่มผักปลอดสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพนางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ประชุมคณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ และติดตามผลการดำเนินงาน

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ณ กลุ่มผักปลอดสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพนางดำตก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ประชุมคณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ และติดตามผลการดำเนินงาน

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ณ กลุ่มผักปลอดสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพนางดำตอก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ประชุมคณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐
เพื่อเผยแพร่สรุปผลการดำเนินงานโครงการให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และคณะทำงานทราบ
วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐
ณ กลุ่มผักปลอดสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์
หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์นางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ประชุมคณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
โดยใช้ไส้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐
เพื่อเผยแพร่สรุปผลการดำเนินงานโครงการให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และคณะทำงานทราบ
วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐
ณ กลุ่มผักปลอดสารพิษเทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์
หมู่ที่ ๒ ตำบลโพนางคำตัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ปี 60 การเพิ่มประสิทธิภาพการ...
 www.doa.go.th/oard5/index.php?option=com_content&view=article&... ค้นหา

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
 ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน
 ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

หน้าแรก เกี่ยวกับ สวพ.5 ติดต่อเรา

เมนูหลัก

- หน้าแรก
- อัตราค่าส่ง
- ข่าวฝึกอบรม ผู้ขายวัตถุดิบทราย
- ข่าวรับสมัครงาน
- ก้าวไปกับ...สวพ.5
- ภาพกิจกรรม
- แบบฟอร์มขอการรับรองพันธุ์อินทรีย์, GAP พืช
- แบบฟอร์ม ปို့ย พันธุ์พืช
- ใบสมัครอบรม ผู้ขายวัตถุดิบทราย
- การจัดการความรู้ (KM)
- วิเคราะห์ดิน น้ำ ปို့ย พืช สารพิษ
- วารสาร สวพ.5
- โครงการสานพลังประชารัฐ
- โครงการประชามิมีส่วนร่วม
- จดหมายข่าว สวพ.5

โครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
 ในการบริหารราชการ
 ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
 เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
 โดยใช้ไ้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก

- รายละเอียดโครงการ
- แผนการดำเนินงาน
- บทสรุป
- ภาพการดำเนินงาน

การประกาศ / ประชาสัมพันธ์โครงการ / เผยแพร่สรุปผลการดำเนินงาน
 โครงการ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักของเกษตรกร อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
 โดยใช้ไ้เดือนฝอยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผัก
 ให้ประชาชนทั่วไปรับทราบทางเว็บไซต์ของ สวพ.๕ www.doa.go.th/oard5